

Udskriftsdato: onsdag den 10. juni 2026

2017/1 LSF 229 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer (Strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

Ministerium: Miljø- og Fødevareministeriet

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Fødevarestyrelsen, j.nr. 2018-34-30-00104

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hold af dyr, lov om fødevarer og lov om foderstoffer

(Strafskærpelse som led i indsatsen mod afrikansk svinepest)

§ 1

I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 11. januar 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 70 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 3 skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, at der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som er fastsat i medfør af § 25.«

Stk. 5. bliver herefter stk. 6.

§ 2

I lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 46 af 11. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 60 indsættes som *stk. 6*:

»Stk. 6. Ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 3 skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, at der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som er fastsat i medfør af § 25 i lov om hold af dyr.«

§ 3

I lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 11. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 6 indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 2 skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, at der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som er fastsat i medfør af § 25 i lov om hold af dyr.«

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.1.1. Smittespredning gennem foder og lignende
 - 3.1.2. Rengøring og desinfektion af transportmidler
 - 3.1.3. Ulovlig indførsel
 - 3.1.4. Alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme
 - 3.1.5. Straf for overtrædelser
 - 3.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.3. Lovforslagets indhold
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Danmark har et højt veterinært stade og er fri for en lang række alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme som f.eks. afrikansk svinepest, klassisk svinepest og mund- og klovesyge. Dette er resultatet af en mangeårig målrettet indsats fra såvel myndigheder som erhverv, og udgør grundlaget for den store danske eksport af levende dyr og animalske produkter til både samhandelslande og tredjelande. Den internationale omsætning af husdyr og animalske produkter er imidlertid stigende ligesom turisme og trafik over grænserne, hvilket medfører en øget risiko for, at smitsomme husdyrsygdomme spredes over landegrænserne. Dette indebærer et behov for at styrke indsatsen mod introduktion af smitsomme husdyrsygdomme i Danmark.

Som led i den styrkede indsats er der brug for en skærpelse af bødestørrelserne for overtrædelse af regler, der beskytter mod introduktion af alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme. Dette er begrundet i den fare, som et udbrud af disse sygdomme vil indebære for den danske eksport af levende dyr og animalske produkter. En skærpelse af bødestørrelsen forventes især at have en præventiv effekt. Den konkrete baggrund for lovforslaget er spredningen af afrikansk svinepest. Dette har aktualiseret behovet for skærpede sanktioner for overtrædelser, som fremkalder fare for spredning, herunder indslæbning, dvs. introduktion til Danmark af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr.

2. Lovforslagets baggrund

De alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme kan smitte på forskellig vis. Det kan være via levende dyr, avlsmateriale (sæd, æg og embryoner) eller insektvektorer. Sygdommene kan smitte

klovbærende dyr ved fodring med eksempelvis fødevarer (pølser og pålæg), køkken- og madaffald samt foder, ligesom smitte kan overføres via animalske biprodukter herunder husdyrgødning. Desuden kan gødningsforurenede transportmidler til dyr udgøre en smitterisiko. Alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme kan spredes til klovbærende dyr i Danmark via disse smitteveje. Eksempelvis kan mund- og klovesyge, klassisk svinepest og afrikansk svinepest spredes via alle de nævnte smitteveje, mens insektbårne sygdomme primært kan spredes med levende dyr og insekter, der sidder i pelsen, eller i transportmidlet.

Det kan bemærkes, at afrikansk svinepest-virus er meget modstandsdygtigt og kan overleve i f.eks. fødevarer og foder gennem længere tid. Såvel forarbejdede som uforarbejdede fødevarer, som indeholder virus som kan overføre sygdommen til svin, men er sikre for mennesker.

Afrikansk svinepest forekommer på nuværende tidspunkt i Afrika, Rusland, Hviderusland, Ukraine og flere lande i Europa. Sygdommen kom til Georgien i 2007 med køkken- og madaffald fra et afrikansk skib. Køkken- og madaffaldet blev ædt af fritgående svin på havnearealet. Efterfølgende bredte sygdommen sig op gennem Rusland, og i 2014 spredte den sig fra Hviderusland til flere EU lande. I dag findes sygdommen i EU i Estland, Letland, Litauen, Polen, Tjekkiet, Rumænien og i Italien (på Sardinien hvortil den kom i 1978 med køkken- og madaffald fra et fragtskib).

Et stort udbrud af klassisk svinepest ramte svinebesætninger i Nederlandene i 1997-98. Sygdommen kom til landet via et ikke tilstrækkeligt rengjort transportmiddel fra Tyskland fra et område, hvor der på daværende tidspunkt var udbrud af klassisk svinepest i vildsvin. Et stort udbrud af mund- og klovesyge ramte UK i 2001. Udbruddet skyldtes fodring med køkken- og madaffald i en svinebesætning. Køkken- og madaffaldet stammede formentlig fra en restaurant, som havde anvendt ulovligt importerede fødevarer.

Afrikansk svinepest blev i 2017 spredt til Tjekkiet sandsynligvis med ulovligt indførte, virusinficerede fødevarer, der efterfølgende blev ædt af vildsvin.

Fødevarestyrelsen følger den globale udvikling af smitsomme sygdomme tæt. Der udarbejdes løbende trusselsvurderinger i forhold til risikoen for, at sygdommene introduceres til Danmark via vores nabolande samt handelspartnere.

World Organisation for Animal Health (OIE) lister alvorlige sygdomme, der kan spredes på tværs af landegrænser. Afrikansk svinepest, klassisk svinepest og mund- og klovesyge er alle listet af OIE. Sygdommene er af stor betydning for den internationale handel med dyr og animalske produkter.

Et udbrud af en af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme, f.eks. afrikansk svinepest, i Danmark vil have meget vidtgående samfundsøkonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser. Således vil alle tredjelandes eksportmarkeder, såsom USA, Kina, Japan og Sydkorea lukke. Lukningen vil i mange tilfælde ikke være begrænset til den berørte dyreart, men omfatte en bredere kreds af levende dyr og produkter. I relation til afrikansk svinepest har DTU Veterinærinstituttet beregnet, at et enkelt udbrud i Danmark kan koste i størrelsesordenen 2-4 mia. kr. i tabte eksportomkostninger og udgifter til bekæmpelse af sygdommen.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Gældende ret

3.1.1. Smittespredning gennem foder og lignende

Der findes både nationalt og på EU-plan en lang række regler, som har til formål direkte eller indirekte at hindre spredning af dyresygdomme gennem foder og lignende, f.eks. strøelse. Dette omfatter også

anvendelse af køkken- og madaffald som foder. Straffebestemmelser for overtrædelser af disse regler er fastsat i medfør af lov om hold af dyr, foderstofloven og fødevarerloven.

Der er tale om både generelle regler og regler knyttet til det enkelte konkrete udbrud. Nedenfor er nævnt de væsentligste eksempler på disse regler.

Forordningen om animalske biprodukter (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1774/2002), fastsætter i artikel 6 generelle dyresundhedsrestriktioner for afsendelse af animalske biprodukter og afledte produkter fra bedrifter, virksomheder, anlæg og zoner, der er omfattet af restriktioner i henhold til EF-veterinærbestemmelser eller på grund af alvorlige smitsomme sygdomme. I artikel 11 fastsættes restriktioner for anvendelse af animalske biprodukter og afledte produkter, herunder at det er forbudt at fodre landdyr af en given art, bortset fra pelsdyr, med forarbejdet animalsk protein afledt af kroppe eller dele af kroppe af dyr af samme art (kannibalismeforbuddet). Endvidere er det forbudt at fodre opdrættede dyr, bortset fra pelsdyr, med køkken- og madaffald. Desuden fastsættes i artikel 31 betingelserne for omsætning af animalske biprodukter og afledte produkter til fodring af andre opdrættede dyr end pelsdyr.

I tilknytning til forordningen om animalske biprodukter har Kommissionen i artikel 21 i gennemførelsesforordningen (Kommissionens forordning (EU) nr. 142/2011 af 25. februar 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om gennemførelse af Rådets direktiv 97/78/EF for så vidt angår visse prøver og genstande, der er fritaget for veterinærkontrol ved grænsen som omhandlet i samme direktiv) fastsat nærmere betingelser for forarbejdning og omsætning af animalske biprodukter og afledte produkter til fodring af andre opdrættede dyr end pelsdyr. I bilag X er fastsat specifikke betingelser for fremstilling af specifikke fodermidler, herunder krav til hvilke råvarer, der kan anvendes og til forarbejdning af fodermidlerne.

I TSE forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatiser) er det i artikel 7, jf. bilag IV, fastsat, hvilket foder af animalsk oprindelse, der er tilladt at fodre til forskellige dyrearter. Bestemmelsernes formål er at forebygge og udrydde kogalskab og lignede TSE sygdomme (transmissible spongiforme encephalopatiser) i husdyr. Dette gælder både for fodring med foder af animalsk oprindelse og vegetabilsk foder forurenede med animalske bestanddele.

Fødevarerforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed) fastsætter i artikel 15, at foder ikke må markedsføres eller gives til dyr, der anvendes i fødevarerproduktion, hvis det er farligt. Foder anses for farligt, hvis det bl.a. kan have en negativ indvirkning på dyrs sundhed. Denne bestemmelse er ved markedsføringsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 767/2009 af 13. juli 2009 om markedsføring og anvendelse af foder, ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 og ophævelse af Rådets direktiv 79/373/EØF, Kommissionens direktiv 80/511/EØF, Rådets direktiv 82/471/EØF, 83/228/EØF, 93/74/EØF, 93/113/EF og 96/25/EF og Kommissionens beslutning 2004/217/EF) udvidet til at gælde for foder til alle dyrearter.

Markedsføringsforordningen, bilag III, kapitel I, indeholder en liste over materialer, som er forbudt at markedsføre eller anvende til fodring. Blandt disse materialer er følgende relevante i relation til et forbud mod salg af og fodring med farligt foder og om forebyggelse af indslæbning og spredning af alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme blandt dyr:

- Fæces, urin og separeret indhold af fordøjelseskanalen efter tømning eller fjernelse af denne, uanset eventuel behandling eller blanding.
- Fast by-affald, som f.eks. husholdningsaffald.
- Emballage og dele af emballage fra produkter fra fødevarerindustrien.

I fødevarerhygiejneforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om fødevarerhygiejne) er det i artikel 4, stk. 1, fastsat, at primærproducenter – herunder husdyrproducenter – skal overholde de særlige betingelser i forordningens bilag I. Det fremgår af bilag I, del A, punkt 4, litra h, at landmænd, der opdrætter dyr til slagning eller til levering af produkter, f.eks. mælk, skal forebygge indslæbning og spredning af smitsomme sygdomme, der kan overføres til mennesker gennem fødevarer, bl.a. ved at træffe forholdsregler ved indsættelse af nye dyr og indberette formodede udbrud af sådanne sygdomme til myndighederne.

Der er i de sygdomsspecifikke EU-retsakter fastsat bestemmelser om forbud mod fraførsel af dyr, animalske produkter, foder og lignende fra udbrudszone. Som eksempler på sygdomsspecifikke retsakter kan nævnes Rådets direktiv 2002/60/EF om specifikke bestemmelser for bekæmpelse af afrikansk svinepest og om ændring af direktiv 92/119/EØF for så vidt angår Teschener syge og afrikansk svinepest, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1469 af 8. december 2015 om bekæmpelse af afrikansk svinepest.

Endvidere kan nævnes Rådets direktiv 2001/89/EF om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1322 af 26. november 2015 om bekæmpelse af klassisk svinepest samt Rådets direktiv 2003/85/EF om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, om ophævelse af direktiv 85/511/EØF og beslutningerne 89/531/EØF og 91/665/EØF og om ændring af direktiv 92/46/EØF, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1261 af 10. december 2004 om bekæmpelse af mund- og klovesyge.

3.1.2. Rengøring og desinfektion af transportmidler

Rengøring og desinfektion af transportmidler med henblik på at undgå introduktion af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme er reguleret i medfør af lov om hold af dyr.

Der er således med hjemmel i lov om hold af dyr udstedt bekendtgørelse nr. 1312 af 30. november 2010 om rengøring og desinfektion af transportmidler til klovbærende dyr. Bekendtgørelsen implementerer dele af artikel 12 i Rådets direktiv 64/432/EØF om veterinærpolitimæssige problemer ved handel inden for Fællesskabet med kvæg og dele af artikel 8c i Rådets direktiv 91/68/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for samhandelen med får og geder inden for Fællesskabet, hvoraf det følger, at transportmidler til klovbærende dyr skal rengøres og desinficeres umiddelbart efter hver transport. Undladelse af dette vil især være alvorligt i situationer, hvor transportmidlet har været anvendt inden for zoner og områder med udbrud af alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme.

Der er i de sygdomsspecifikke EU-retsakter fastsat bestemmelser om, at transportmidler til dyr og andet, der udgør en smitterisiko, efter konstatering af udbrud skal rengøres og desinficeres, inden en udbrudszone forlades. Som eksempler på sygdomsspecifikke retsakter kan nævnes Rådets direktiv 2002/60/EF om specifikke bestemmelser for bekæmpelse af afrikansk svinepest og om ændring af direktiv 92/119/EØF for så vidt angår Teschener syge og afrikansk svinepest, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1469 af 8. december 2015 om bekæmpelse af afrikansk svinepest.

Endvidere kan nævnes Rådets direktiv 2001/89/EF om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1322 af 26. november 2015 om bekæmpelse af klassisk svinepest samt Rådets direktiv 2003/85/EF om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, om ophævelse af direktiv 85/511/EØF og beslutningerne 89/531/EØF og 91/665/EØF og om

ændring af direktiv 92/46/EØF, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1261 af 10. december 2004 om bekæmpelse af mund- og klovesyge.

Forekommer afrikansk svinepest i tamsvinebesætninger, håndteres dette efter reglerne fastsat i Rådets direktiv nr. 2002/60/EF. Der oprettes en 3-kilometers-zone (beskyttelseszone) og en 10-kilometers-zone (overvågningszone) omkring udbrudsbesætningen. Forekommer afrikansk svinepest i vildsvinebestanden, bliver området, ud over reglerne i Rådets direktiv nr. 2002/60/EF, pålagt restriktioner jf. Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2014/709/EF. I zonerne er der blandt andet restriktioner for flytning af dyr og animalske produkter. Dette betyder bl.a. at der oprettes restriktionszoner (Part I, II og III) ved fund af afrikansk svinepest i vildsvin. Part I er en bufferzone, hvor der endnu ikke er fundet afrikansk svinepest i inficerede vildsvin, men som grænser op til områder med en inficeret population af vildsvin. I Part II er der forekomst af en inficeret vildsvinepopulation. I Part III er der forekomst af både en inficeret tamsvine- og vildsvinepopulation.

Ved udbrud af klassisk svinepest og mund- og klovesyge oprettes zoner og områder tilsvarende, som det gøres for afrikansk svinepest, tilpasset den konkrete sygdoms epidemiologi i medfør af fællesskabslovgivningen. I medfør af Rådets direktiv nr. 2002/60/EF, som er implementeret ved bekendtgørelse nr. 1469 fra 2015, skal transportmidler, der har været anvendt indenfor zoner med udbrud af afrikansk svinepest rengøres og desinficeres, inden zonen forlades.

3.1.3. Ulovlig indførsel

Der findes både nationalt og på EU-plan en lang række regler, som har til formål direkte eller indirekte at hindre spredning af dyresygdomme gennem ulovlig indførsel. Straffebestemmelser for overtrædelser af disse regler er fastsat i medfør af lov om hold af dyr, foderstofloven og fødevarerloven.

Der er tale om både generelle regler og regler knyttet til det enkelte konkrete udbrud. Nedenfor er nævnt de væsentligste eksempler på disse regler.

Reglerne for indførsel af animalske produkter, herunder animalsk foder, er reguleret i Rådets direktiv nr. 89/662/EØF om veterinærkontrol i samhandelen i Fællesskabet med henblik på gennemførelse af det indre marked (samhandelsdirektivet) og i Rådets direktiv nr. 97/78/EF om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der indføres til Fællesskabet (veterinærkontroldirektivet). Disse direktiver er implementeret i bekendtgørelse nr. 1570 af 12. december 2016 om veterinærkontrol ved indførsel af animalske fødevarer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter og i bekendtgørelse nr. 1614 af 11. december 2015 om veterinærkontrol ved indførsel af avlsmateriale samt animalske biprodukter og afledte produkter m.v., der ikke er bestemt til konsum, om registrering som importør af disse produkter og om straffebestemmelser for overtrædelse af diverse EU-retsakter.

Der er særlige regler for privates import eller modtagelse af animalske produkter, herunder foder, fra tredjelande til eget brug. Disse regler fremgår af Kommissionens forordning (EF) nr. 206/2009 om indførsel til Fællesskabet af sendinger af animalske produkter til eget forbrug og om ændring af forordning (EF) nr. 136/2004. Dette indebærer, at privates import af fødevarer til eget brug fra tredjelande er underlagt restriktioner. Der må således hverken importeres kød, kødprodukter, mælk eller mælkeprodukter. Øvrige animalske produkter er underlagt mængdemæssige restriktioner.

Private må medføre eller modtage fødevarer til eget brug fra samhandelslande. Det er dog forbudt for private, at indføre animalske fødevarer fra lande, zoner eller områder, som er underlagt restriktioner på grund af udbrud af dyresygdomme.

Forordningen om animalske biprodukter fastsætter i artikel 6 generelle dyresundhedsrestriktioner for afsendelse af animalske biprodukter og afledte produkter fra bedrifter, virksomheder, anlæg og zoner, der er omfattet af restriktioner i henhold til EF-veterinærbestemmelser eller på grund af alvorlige smitsomme sygdomme. Reglerne for indførsel af animalske biprodukter og afledte produkter fra samhandelslande og tredjelande er reguleret i forordningen om animalske biprodukter og gennemførelsesforordningen. For så vidt angår samhandel af animalske biprodukter og afledte produkter til fodring af andre opdrættede dyr end pelsdyr fastsættes specifikke regler for denne omsætning i artikel 31 og artikel 48 i forordningen om animalske biprodukter samt i artikel 21 og bilag X i gennemførelsesforordningen. For så vidt angår import fra tredjelande af animalske biprodukter og afledte produkter til fodring af andre opdrættede dyr end pelsdyr fastsættes specifikke regler for denne import i artikel 41 i forordningen om animalske biprodukter samt i artikel 25, stk. 3, litra a) og bilag XIV i gennemførelsesforordningen.

Der er i TSE forordningen fastsat regler bl.a. for indførsel af dyr samt foder af animalsk og vegetabilsk oprindelse. Der må eksempelvis ikke forekomme bestanddele fra drøvtyggere (eksempelvis kvæg og får) i foder til fødevareproducerede dyr i EU for at undgå smitte med TSE sygdomme.

Der er i EU-Kommissionens forordning (EF) nr. 136/2004, fastsat en liste over de tredjelande, hvorfra import af hø og halm er tilladt. Der er ikke fastsat tilsvarende generelle regler for indførsel af hø og halm fra samhandelslande, men disse produkter kan blive omfattet af restriktioner i de EU-bestemmelser, der vedtages ved udbrud af smitsomme sygdomme.

Reglerne for indførsel af levende dyr fra samhandelslande er reguleret i Rådets direktiv nr. 90/425 om veterinærkontrol og zooteknisk kontrol i samhandlen med visse levende dyr og produkter inden for Fællesskabet med henblik på gennemførelse af det indre marked, Rådets direktiv nr. 64/432/EØF om veterinærpolitimæssige problemer ved handel inden for Fællesskabet med kvæg og svin og Rådets direktiv nr. 91/68/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for samhandelen med får og geder inden for Fællesskabet. Reglerne om import af levende dyr fra tredjelande er fastlagt i Rådets direktiv nr. 91/496/EØF om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for dyr, der føres ind i Fællesskabet fra tredjelande, og om ændring af direktiv 89/662/EØF, 90/425/EØF og 90/675/EØF. Disse direktiver er implementeret ved bekendtgørelser udstedt med hjemmel i hold af dyr, herunder bekendtgørelse nr. 1407 af 29. november 2016 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr.

Reglerne for indførsel af avlsmateriale er reguleret i Rådets direktiv 88/407/EØF om fastsættelse af de veterinærpolitimæssige krav i forbindelse med handelen inden for Fællesskabet med frosset tyresæd og indførsel heraf, Rådets direktiv nr. 89/556/EØF om fastsættelse af veterinærpolitimæssige betingelser i forbindelse med handel inden for Fællesskabet med embryoner af tamkvæg samt med indførsel heraf fra tredjelande, Rådets direktiv nr. 90/429/EØF om fastsættelse af de dyresundhedsmæssige krav i forbindelse med handelen inden for Fællesskabet med ornesæd og indførsel heraf og Rådets direktiv 92/65/EØF om dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel med og indførsel til Fællesskabet af dyr samt sæd, æg og embryoner, der for så vidt angår disse betingelser ikke er underlagt specifikke fællesskabsbetingelser som omhandlet i bilag A, del I, til i Rådets direktiv 90/425/EØF. Disse direktiver er implementeret i en række bekendtgørelser udstedt med hjemmel i lov om hold af dyr.

Der er i de sygdomsspecifikke EU-retsakter fastsat bestemmelser om forbud mod fraførsel af dyr, animalske produkter, foder og lignende fra udbrudszonen. Som eksempler på sygdomsspecifikke retsakter kan nævnes Rådets direktiv 2002/60/EF om specifikke bestemmelser for bekæmpelse af afrikansk svinepest og om ændring af direktiv 92/119/EØF for så vidt angår Teschener syge og afrikansk svinepest, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1469 af 8. december 2015 om bekæmpelse af afrikansk svinepest.

Endvidere kan nævnes Rådets direktiv 2001/89/EF om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk

svinepest, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1322 af 26. november 2015 om bekæmpelse af klassisk svinepest samt Rådets direktiv 2003/85/EF om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af mund- og klovesyge, om ophævelse af direktiv 85/511/EØF og beslutningerne 89/531/EØF og 91/665/EØF og om ændring af direktiv 92/46/EØF, som er implementeret i bekendtgørelse nr. 1261 af 10. december 2004 om bekæmpelse af mund- og klovesyge.

Forekommer afrikansk svinepest i tamsvinebesætninger, håndteres dette efter reglerne fastsat i Rådets direktiv 2002/60/EF. Der oprettes en 3-kilometers-zone (beskyttelseszone) og en 10-kilometers-zone (overvågningszone) omkring udbrudsbesætningen. Forekommer afrikansk svinepest i vildsvinebestanden, bliver området, ud over reglerne i Rådets direktiv 2002/60/EF, pålagt restriktioner jf. Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2014/709/EF. I zonerne er der blandt andet restriktioner for flytning af dyr og animalske produkter. Dette betyder bl.a. at der oprettes restriktionszoner (Part I, II og III) ved fund af afrikansk svinepest i vildsvin. Part I er en bufferzone, hvor der endnu ikke er fundet afrikansk svinepest i inficerede vildsvin, men som grænser op til områder med en inficeret population af vildsvin. I Part II er der forekomst af en inficeret vildsvinepopulation. I Part III er der forekomst af både en inficeret tamsvine- og vildsvinepopulation.

Ved udbrud af klassisk svinepest og mund- og klovesyge oprettes zoner/områder analogt som det gøres for afrikansk svinepest, tilpasset den konkrete sygdoms epidemiologi, i medfør af fællesskabslovgivningen.

3.1.4. Alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme

Med hjemmel i § 25 i lov om hold af dyr er der udstedt bestemmelser for, hvilke sygdomme der skal indberettes til Fødevarestyrelsen, og hvornår de skal indberettes. Det drejer sig om smitsomme sygdomme, som er af samfundsøkonomisk eller produktionsmæssig betydning at bekæmpe.

De pågældende sygdomme fremgår af lister, som findes i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1332 af 18. november 2016 om lister over smitsomme sygdomme til lov om hold af dyr og anmeldeligt af sygdommene. De indberetningspligtige sygdomme er opdelt i to grupper: De alvorlige og de mindre alvorlige. Ved mistanke om udbrud skal de alvorlige sygdomme straks indberettes af dyrlægen til Fødevarestyrelsen, mens de mindre alvorlige først skal anmeldes ved påvisning.

Reglerne forpligter alle, der holder dyr, til at tilkalde en dyrlæge, hvis et dyr kan mistænkes for at være angrebet af en indberetningspligtig sygdom. Dyrlægen skal søge mistanken be- eller afkræftet.

Overvågningen af de danske dyr sker for at komme sygdomsudbrud i forkøbet. Sunde husdyr er afgørende for en stor produktion af husdyr og sunde fødevarer. Sygdomme hos husdyr forebygges både af hensyn til dyrenes velfærd, fødevarerens sikkerhed og handelsinteresser. Overvågning og bekæmpelse sker efter internationale regler og retningslinjer fastsat i EU og OIE.

Lovforslaget er begrænset til de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme som er relevante for de klovbærende dyr. Nedenfor findes en oversigt over disse sygdomme.

Sygdomme hos flere dyrearter: Aujeszky's sygdom, bluetongue, brucellose (*Brucella abortus*, *B. melitensis* og *B. suis*), Japansk hjernebetændelse, miltbrand, mund- og klovesyge, Nipah-virus-hjernebetændelse, rabies hos andre dyr end flagermus, Rift Valley-feber, transmissibel spongiform encephalopati (TSE), herunder bovin spongiform encephalopati (BSE) og tuberkulose (TB), vesikulær stomatitis.

Sygdomme hos hjortedyr: Chronic wasting disease (CWD) og epizootisk hæmoragi

Sygdomme hos kvæg: enzootisk kvægleukose, infektion med bovin herpesvirus 1, herunder infektiøs bovin rhinotracheitis (IBR), kvægpest, lumpy skin disease og oksens ondartede lungesygge.

Sygdomme hos svin: klassisk svinepest, afrikansk svinepest og smitsomt blæreudslæt hos svin.

Sygdomme hos får og geder: fåre- og gedekopper, fåre- og gedepest, scrapie (klassisk og atypisk) og Q-feber.

3.1.5. Straf for overtrædelser

Den generelle straffebestemmelse for overtrædelser af regler indenfor de områder, som er dækket af lov om hold af dyr, er § 70 i denne lov, idet § 70, stk. 1, strafbelægger overtrædelser af bestemmelser i selve loven, mens § 70, stk. 3, indeholder hjemmel til at fastsætte straffebestemmelser for overtrædelser af regler udstedt i medfør af loven og overtrædelser af EU-retsakter på området.

Den generelle straffebestemmelse for overtrædelser af regler indenfor de områder, som er dækket af fødevarerloven, er § 60 i denne lov, idet § 60, stk. 1, strafbelægger overtrædelser af bestemmelser i selve loven, medens § 60, stk. 3, indeholder hjemmel til at fastsætte straffebestemmelser for overtrædelser af regler udstedt i medfør af loven og overtrædelser af EU-retsakter på området.

Den generelle straffebestemmelse for overtrædelser af regler indenfor de områder, som er dækket af foderstofloven, er § 6 i denne lov, idet § 6, stk. 1, strafbelægger overtrædelser af bestemmelser i selve loven, mens § 6, stk. 2, indeholder hjemmel til at fastsætte straffebestemmelser for overtrædelser af regler udstedt i medfør af loven og overtrædelser af EU-retsakter på området.

Der findes ikke bestemmelser i de nævnte love, som regulerer en skærpelse af bødestrafen, hvor handlingen medfører risiko for vidtgående skadevirkninger, som eksempelvis risiko for smittespredning gennem foder og lignende med deraf følgende begrænsninger i Danmarks eksportmuligheder.

På fødevarerlovens område blev der ved lov nr. 1549 af 20. december 2006, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 988, fastsat vejledende normalbødestørrelser på en lang række områder. I relation til ulovlig import, genindførsel, transit og samhandel af fødevarer m.v. blev der i forarbejderne fastlagt en normalbødestørrelse på 10.000 kr. Denne bødestørrelse omfatter bl.a. indførsel af fødevarer fra lande eller områder, hvorfra der af særlige grunde ikke må ske indførsel, og den vil således omfatte overtrædelse af en række af de ovenfor nævnte bestemmelser vedrørende import og samhandel. Der er dog ikke ved denne normalbøde taget hensyn til, om overtrædelsen har fremkaldt en mere konkret risiko for introduktion af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme.

Bortset fra dette er der ikke i retspraksis eller lovgivningen fastsat vejledende normalbødestørrelser for de ovenfor under pkt. 3.1.1 til 3.1.3 gennemgåede regler. Som eksempel fra retspraksis på en sag, hvor der er straffet for overtrædelse af reglerne om rengøring og desinfektion af transportmidler til klovbærende dyr, kan dog henvises til Retten i Grindsteds dom af 14. januar 2005, hvor tiltalte, føreren af en lastbil, undlod at rengøre og desinficere lastbilen efter transport af kreaturer, inden han kørte ud for at hente grise. Tiltalte blev kendt skyldig, og straffen blev fastsat til bøde på 10.000 kr. Det skal bemærkes, at sagen vedrørte en national transport og ikke medførte særlig risiko for smittespredning.

3.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser

Det er et væsentligt samfundsanliggende at fastholde Danmarks høje veterinære stode og dermed sikre grundlaget for den store danske eksport af levende dyr og animalske produkter. Det er derfor af stor vigtighed, at overtrædelser af de ovenfor nævnte regler bliver sanktioneret konsekvent og mærkbart for hhv. virksomhederne og borgerne.

Miljø- og Fødevareministeriet finder derfor, at der er behov for at øge den præventive indsats gennem en skærpelse af det nuværende sanktionsniveau for handlinger, der øger risikoen for spredning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme. I den forbindelse skal fokus være på at sikre gennemslagskraften ved en omfattende information, da dette vil være en forudsætning for at opnå den maksimale præventive effekt ved højere bødestørrelser for overtrædelser, der indebærer en risiko for smittespredning. Som led i en samlet indsats vil dette kunne medvirke til at minimere risikoen for udbrud af de pågældende sygdomme i Danmark.

Endvidere vil dyr, der bliver ramt af de pågældende sygdomme, blive udsat for store smerter og lidelser, og det vil derfor have meget negative konsekvenser for dyrevelfærden. For de ramte dyr vil der være en høj grad af dødelighed. Det er derfor Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at det også af den grund er behov for en skærpelse af bødeniveauet.

Der har hidtil ikke været praksis for, at hensynet til risikoen for smitte, herunder spredning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme, er indgået konsekvent i overvejelserne ved udmålingen af bødestørrelsen for overtrædelse af regler, som kan indebære en risiko for smittespredning.

Der er hverken i retspraksis eller lovgivningen fastsat vejledende normalbødestørrelser for overtrædelse af reglerne om smittespredning gennem foder og lignende.

I relation til overtrædelse af reglerne om rengøring og desinfektion af transportmidler kan der alene henvises til den ovenfor under pkt. 3.1.2. citerede sag vedrørende manglende rengøring og desinfektion af transportmiddel. Efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, er den i sagen fastsatte bødestørrelse på 10.000 kr. for lav, hvis overtrædelsen indebærer en nærliggende risiko for spredning af alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme.

Af forarbejderne til lov nr. 1549 af 20. december 2006 om ændring af (Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 988) fremgår en række vejledende normalbødestørrelser. Således blev den vejledende normalbødestørrelse for ulovlig import, genindførsel, transit og samhandel af fødevarer m.v. fastlagt til 10.000 kr. Denne bødestørrelse omfatter bl.a. indførsel af fødevarer fra lande eller områder hvorfra der af særlige grunde ikke må ske indførsel, og den vil således omfatte overtrædelse af en række af de ovenfor nævnte bestemmelser vedrørende import og samhandel. Bødeniveauet bør derfor justeres, så bødestørrelsen i større omfang afspejler overtrædelsens alvor med fokus på at øge den præventive effekt, så det kan medvirke til at undgå udbrud af de pågældende sygdomme i Danmark.

Disse overvejelser om bødestørrelser er baseret på overtrædelser begået i tilknytning til kommercielle aktiviteter. Miljø- og Fødevareministeriet finder ikke, at argumentationen med samme styrke kan anvendes over for overtrædelser begået af private uden kommercielt sigte. I relation til private vil der være tale om overtrædelser af reglerne om indførsel til eget brug og derfor kun vedrøre små partier af mindre værdi. Endvidere kan der være tale om privates ulovlige anvendelse af køkken- og madaffald eller andet til fodring af hobbydyr, herunder kælegrise.

3.3. Lovforslagets indhold

Forslaget indebærer, at der indføres hjemmel til, at det ved udmålingen af bødestørrelsen lægges til grund, som en skærpende omstændighed, at der ved overtrædelse af reglerne af de i pkt. 3.1.1. til 3.1.3. beskrevne regler om beskyttelse mod smittespredning er fremkaldt nærliggende fare for smitte, herunder spredning af smitte med de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, således at bødestørrelsen for disse overtrædelser kommer til at afspejle alvoren.

I lyset af dette er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering at de nævnte overtrædelser bør bedømmes

på samme måde som de alvorligste overtrædelser på fødevarerområdet generelt. Inden for fødevarerloven er der således fastsat en normalbødestørrelse på 40.000 kr. for overtrædelser, som indebærer markedsføring af sundhedsskadelige fødevarer. På den baggrund er det med nærværende lovforslag hensigten, at udgangspunktet for straffastsættelsen i førstegangstilfælde i sager, hvor den nævnte skærpene omstændighed er til stede, er en bøde på 40.000 kr. Det skal bemærkes at denne bødestørrelse er begrænset til overtrædelser begået i relation til kommercielle aktiviteter.

I relation til overtrædelser begået af private uden kommercielt sigte finder Miljø- og Fødevarerministeriet ikke, at argumentationen kan anvendes med samme styrke. Der vil således som udgangspunkt være tale om overtrædelser af væsentlig mindre omfang, for eksempel en enkelt ulovligt indført pølse, og den private vil typisk have ingen eller kun meget begrænset økonomisk gevinst ved overtrædelser. Desuden må der stilles væsentligt højere krav til de professionelle aktørers kendskab til reglerne end til privatpersoner. Dette indebærer samlet set til at normalbødestørrelsen bør differentieres således at den for overtrædelser begået af private uden kommercielt sigte sættes til et væsentligt lavere beløb. Udover det allerede anførte skal også bemærkes, at der efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering i disse tilfælde vil opnås samme præventive effekt, selvom der fastsættes en væsentlig lavere normalbøde. For private overtrædelser finder Miljø- og Fødevarerministeriet derfor, at normalbødestørrelsen i førstegangstilfælde bør være lavere og efter ministeriets vurdering bør fastsættes til 15.000 kr.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Kontrollen af private indførsel af ulovlige fødevarer m.v. foretages af Toldmyndighederne i lufthavne samt som koordineret indsats med politiet og Fødevarestyrelsen ved Danmarks grænser. Der udføres 100 % kontrol af kommerciel import af fødevarer fra 3. lande, mens der udføres stikprøvekontrol af kommerciel indførsel af fødevarer fra andre EU-lande, idet ansvaret for at hindre smittespredning derfra påhviler oprindelseslandet eller afsenderlandet.

Fødevarestyrelsen vurderer, at en forhøjelse af bødeniveauet ikke vil medføre en øget udgift til kontrol.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering, som har vurderet, at lovforslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

En forhøjelse af bødestørrelser forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for borgere.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 23. marts 2018 til den 5. april 2018 været i høring hos følgende organisationer m.v.:

15. juni Fonden, 92-gruppen, A. P. Møller Fonden, Mortalin A/S, A-Consult A/S, Advokatrådet, Akademirådet, Arkitektforeningen, Alternativfondet, Anticimex, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere & Chokolademagere, Arkitektforeningen, Astma-Allergi Danmark, Bager- og Konditormestre i Danmark, Bech Food – Din Fødevarer konsulent, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Biologiforbundet, Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen Genanvend Biomasse, Brancheforeningen For Kaffe og The, Brancheforeningen for Lægemiddelvirksomheder i Danmark (LIF), Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Bureau Veritas, Bygningskultur Danmark, Bæredygtigt Landbrug, Campingrådet, CBfood ApS, Center for Miljø og Toksikologi på DHI Vand-Miljø-Sundhed, CIBIS – Fødevarerådgivning, Coop Danmark, Coop Trading, COWI A/S, Dacopa, Dagrofa, DAKA, DAKOFA, DAKOFO, Danish Agro, Danish Seafood Association (DSA), Danish Transport Standard, DANKOST ApS, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Farve- og Lakindustri (FDLF), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Restauranter og Caféer, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Dansk Akvakultur, Dansk Akvarie Union, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Botanisk Forening, Dansk Camping Union, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Falkejagt Klub, Dansk Falkoner Klub, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Fåreavl, Dansk Galop, Dansk Gede Union, Dansk Hunderegister, Dansk Industri (DI), Dansk Journalistforbund, Dansk Juletræer, Dansk Kennel Klub, Dansk Kvæg, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Primat Sammenslutning, Dansk Ride Forbund, Dansk Selskab for Miljøret, Dansk Skaldyrcenter, Dansk Skovforening, Dansk Supermarked, Dansk Terrier Klub, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Travsports Centralforbund, Dansk Træforening, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Kartofler, Danske Lammeproducenter, Danske Landskabsarkitekter, Danske Læskedrik Fabrikker, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Medier, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Slagtermestre, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Træindustrier, Danske Universiteter, DAZA (Danske Zoologiske Haver & Akvarier), DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Den Danske Naturfond, Den dansk-tyske Grænsevandløbskommission, Det Danske Fjerkræraad, Det Dyreetiske Råd, Det Grønne Museum, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet – KU, Det Veterinære Sundhedsråd, Det Økologiske Råd, Dansk Flavour Organisation (DFO), DHI – Center for Miljø og Toksikologi, DI Fødevarer, DI Handel, Diabetesforeningen, DLG, DOSO – Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation, DR, att: DR Jura, Politik og Strategi, DTU – Center for Hygiejnisk Design, DTU – Fødevarerinstitutionen, DTU – Veterinærinstitutionen, Dyrefondet, Dyreforsøgstilsynet, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Alle Dyrs Ret, E-Branchekoden ApS, Ecscom v/Kim Iversen, EFSA – Effectiv Food Safety Advice, Elite Food ApS, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet, Emballageindustrien, EMCON, Entomologisk Forening, EnviNA Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige, eSmiley, Eurofins Steins Laboratorium, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Faglig Fælles Forbund 3F, Fairtrade Mærket, FEHA, Felis Danica, Ferskvandsfiskeriforeningen, Food Diagnostics ApS, Foodcare, FoodEfficiency, Forbrugerrådet Tænk, Force Technology, Foreningen af Danske Buejægere, Foreningen af Fiskeauktioner og Samlecentraler i Danmark, Foreningen af Fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Tilsynsfunktionærer, Foreningen Biogasbranchen, Foreningen Danske Herregårdsjægere, Foreningen Fair Dog, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for katten, Foreningen for Frit Fjerkræ, Foreningen Muslingeerhvervet (FME), Forsøgsdyrenes Værn, Friluftsrådet, FS-C.dk (Food

Safety Consult), FødevareDanmark, Fødevare Experten, Fødevaregruppen, Fødevarekonceptet, Fødevarer til Medicinsk Formål (FMF), GartneriRådgivningen A/S, Giftforeningen, Greenpeace Danmark, Grøn Hverdag, Grønlands Selvstyre, Hatting-KS A/S, Haveselskabet, HedeDanmark, Hedeselskabet, Helle Tegner Anker, Københavns Universitet, HELSAM, Helsebranchens Leverandørforening, Hestens Værn, Hjerteforeningen, HK-Kommunal Miljøudvalg, HORESTA, Højmarklaboratoriet A/S, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport (ITD), Jagttegnslærerforeningen, Jordbrugsakademikerne (JA), Jysk Jæger Og Landbrugslaug, Kalu A/S, Kammeradvokaten, Kantineledernes Landsklub, Kelsen Group, KGH customs services Sverige, Kliniske Diætister, Kommissarius ved Statens Ekspropriation i Jylland, Kommunernes Landsforening (KL), Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kontrolgruppen, København Fur, Kost & Ernæringsforbundet, Kost, Motion & Sund fornuft (KMS), Kræftens Bekæmpelse, Københavns Universitet, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen Frie Bønder – Levende Land, Landsforeningen Komitéen mod Dyreforsøg, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsorganisationen Danske Fugleforeninger (LDF), Landskontoret for Heste, Lolex aps, Lægeforeningen, Maistic Bio Group, Marine Ingredients Denmark, Mejeriforeningen, Moesgård Museum, Møllers Fødevarerådgivning, Nationalpark Mols Bjerge, sekretariatet, Nationalpark Skjoldungernes Land, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nationalpark Vadehavet, Natur & Ungdom, Nemhygiejne, NOAH, NOPALAX, Nordea-fonden, Nordic Pet Food Association, Nyt Hesteliv, Nærbutikkernes Landsforening, OASA, Orbicon, Peter Pagh, Københavns Universitet, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, QESH Consult, QMS-Consult, Quality Consulting Denmark, Rambøll Danmark, RealDania, Region Syddanmark, RUC – Roskilde Universitetscenter, Rådet for Bedre Hygiejne, Rådet for Dyreforsøg, Rådet for Hovpleje og Hestebeslag, SamMark, Sammenslutningen af Danske Småøer, SEGES, Sills & Løndal Rådgivning ApS, Skov & Landskab (Københavns Universitet), Skovdyrkerforeningerne, Skydebaneforeningen Danmark, Smiley-One, Småskovsforeningen Danmark, SPF-Danmark, Statens Serum Institut, Stop Spild Af Mad, SundhedsRådet, Syddansk Universitet, Sønderborg Kommune, Teknologisk Institut, TOMO Fødevarerådgivning, Tønder Kommune, Varefakta, Verdens Skove, Verdensnaturfonden (WWF), Veterinærmedicinsk Industriforening, Videntcenter for Svineproduktion, Villum-fonden, World Animal Protection Danmark, Økologisk Landsforening, Aabenraa Kommune, Aage V. Jensens fond, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindreudgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervs- livet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for im- plementering af erhvervsrettet EU-regule- ring/Går videre end minimumskrav i EU- regulering	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter § 70, stk. 1, i lov om hold af dyr straffes overtrædelse af de nærmere opregnede bestemmelser med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Efter § 70, stk. 2, kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen enten er forvoldt skade på sundheden eller fremkaldt fare herfor, eller der er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. Det fremgår endvidere af § 70, stk. 3 at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelser af regler udstedt i medfør af loven eller EU-retsakter omfattet af loven. Efter § 70, stk. 4, skal der ved udmåling af bødestraf tages hensyn til dyreholdets størrelse.

Det foreslås med den nye bestemmelse i *stk. 5*, at der ved udmålingen af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i *stk. 1* eller overtrædelse af regler fastsat efter *stk. 3* i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som til enhver tid er fastlagt i medfør af § 25.

Med hensyn til en nærmere afgrænsning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr henvises til pkt. 3.1.4.

Bestemmelsen vil således alene være relevant i de tilfælde, hvor handlingen eller undladelsen har medført en nærliggende fare for, at der kan ske smittespredning. Dette vil typisk være i situationer, hvor overtrædelsen er knyttet til områder, zoner eller lande med udbrud af én af de omfattede sygdomme.

Som et konkret eksempel på en situation, hvor bestemmelsen vil være relevant, kan nævnes det hollandske udbrud af klassisk svinepest i 1997-1998. Sygdommen kom til landet via et ikke-tilstrækkeligt rengjort transportmiddel fra Tyskland fra et område, hvor der på daværende tidspunkt var udbrud af klassisk svinepest i vildsvin. Endvidere kan nævnes tilfælde, hvor køkken- og madaffald, som indeholder produkter fra områder under restriktioner, anvendes ulovligt til fodring af eksempelvis svin.

Formålet med den foreslåede ændring er at medvirke til at sikre Danmarks veterinære stade, for blandt andet at kunne fastholde de nuværende eksportmuligheder, idet en introduktion eller spredning af de

alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, vil have meget negative samfundsøkonomiske konsekvenser. På den baggrund forudsættes det, at udgangspunkt for en overtrædelse i disse sager, hvor de nævnte skærpende omstændigheder foreligger, er en bøde på 40.000 kr. i førstegangstilfælde, da de pågældende overtrædelser vil blive begået som led i kommercielle aktiviteter mens normalbødestørrelsen for overtrædelser i privat regi forudsættes fastsat til 15.000 kr. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det er en forudsætning for, at en overtrædelse kan anses for at være begået i privat regi, at der ikke har været et kommercielt sigte.

Ved fastlæggelsen af bødestørrelsen er det lagt til grund, at den skal afspejle overtrædelsens alvor for derved at øge den præventive effekt. Dette kan medvirke til at undgå udbrud af de pågældende sygdomme i Danmark med deraf følgende væsentlige samfundsøkonomiske og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Til § 2

Efter § 60, stk. 1, i fødevarerloven straffes overtrædelse af de nærmere opregnede bestemmelser med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Efter § 60, stk. 2, kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen enten er forvoldt skade på sundheden eller fremkaldt fare herfor, eller der er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. Det fremgår endvidere af § 60, stk. 3 at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelser af regler udstedt i medfør af loven eller EU-retsakter omfattet af loven. Efter § 60, stk. 5, skal der ved udmåling af bødestraf tages hensyn, om overtrædelsen har fremkaldt fare for fødevarerens sikkerheden eller er begået som led i en systematisk eller forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af fødevarerlovlovgivningen, samt til den tilsigtede eller opnåede berigelse og virksomhedens omsætning.

Det foreslåede nye *stk. 6* indfører hjemmel til, at der ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i *stk. 1* eller overtrædelse af regler fastsat efter *stk. 3* i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som til enhver tid er fastlagt i medfør af § 25 i lov om hold af dyr.

Med hensyn til en nærmere afgrænsning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr henvises til pkt. 3.1.4.

Bestemmelsen vil således alene være relevant i de tilfælde, hvor handlingen eller undladelsen har medført en nærliggende fare for, at der kan ske smittespredning. Dette vil typisk være i situationer, hvor overtrædelsen er knyttet til områder, zoner eller lande med udbrud af én af de omfattede sygdomme.

Som eksempler på konkrete situationer hvor bestemmelsen vil være relevant kan nævnes udbruddet af mund- og klovesyge i UK i 2001 hvor udbruddet blev forårsaget af fodring af en svinebesætning med køkken- og madaffald som formodes at stammes fra en restaurant, som havde anvendt ulovligt importerede fødevarer. Desuden kan nævnes udbrud af afrikansk svinepest i den tjekkiske vildsvinebestand i 2017, hvor kilden til smitte var ulovligt indførte virusinficerede fødevarer, der efterfølgende blev ædt af vildsvin. Det førstnævnte eksempel vedrører således kommercielle aktiviteter, medens overtrædelsen i det andet eksempel blev begået af private.

Formålet med den foreslåede ændring er at medvirke til at sikre Danmarks veterinære stade, for blandt

andet at kunne fastholde de nuværende eksportmuligheder, idet en introduktion eller spredning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, vil have meget negative samfundsøkonomiske konsekvenser. På den baggrund foreslås det, at normalbødestørrelsen i disse sager fastsættes i størrelsesordenen 40.000 kr. i førstegangstilfælde, når det begås i tilknytning til kommercielle aktiviteter medens normalbødestørrelsen for overtrædelser i privat regi forudsættes fastsat til 15.000 kr. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det er en forudsætning for, at en overtrædelse kan anses for at være begået i privat regi, at der ikke har været et kommercielt sigte.

Ved fastlæggelsen af bødestørrelsen er det lagt til grund, at den skal afspejle overtrædelsens alvor for derved at øge den præventive effekt. Dette kan medvirke til at undgå udbrud af de pågældende sygdomme i Danmark med deraf følgende væsentlige samfundsøkonomiske og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Til § 3

Efter § 6, stk. 1, i foderstofloven straffes overtrædelse af de nærmere opregnede bestemmelser med bøde. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 2, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelser af regler udstedt i medfør af loven eller EU-retsakter omfattet af loven.

Det foreslås med det nye *stk. 4*, at der ved udmålingen af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 2 i almindelighed skal indgå som en skærpene omstændighed, hvis der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som til enhver tid er fastlagt i medfør af § 25 i lov om hold af dyr.

Med hensyn til en nærmere afgrænsning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr henvises til pkt. 3.1.4.

Bestemmelsen vil således alene være relevant i de tilfælde, hvor handlingen eller undladelsen har medført en nærliggende fare for, at der kan ske smittespredning. Dette vil typisk være i situationer, hvor overtrædelsen er knyttet til områder, zoner eller lande med udbrud af én af de omfattede sygdomme.

Som eksempler på konkrete situationer hvor bestemmelsen vil være relevant kan nævnes at en fodervirksomhed køber foder fra en restriktionszone og markedsfører det uden for zonen. Endvidere kan nævnes en situation, hvor en landmand forsyner sig selv med foder fra en restriktionszone, fører det ud af zonen og fodrer sine svin med det. I begge tilfælde er der tale om overtrædelser af de regler, som gælder for restriktionszoner.

Formålet med den foreslåede ændring er at medvirke til at sikre Danmarks veterinære stade, for blandt andet at kunne fastholde de nuværende eksportmuligheder, idet en introduktion eller spredning af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, vil have meget negative samfundsøkonomiske konsekvenser. På den baggrund forudsættes det, at udgangspunkt for en overtrædelse i disse sager, hvor de nævnte skærpene omstændigheder foreligger, er en bøde på 40.000 kr. i førstegangstilfælde, da de pågældende overtrædelser vil blive begået som led i kommercielle aktiviteter.

Ved fastlæggelsen af bødestørrelsen er det lagt til grund, at den skal afspejle overtrædelsens alvor for derved at øge den præventive effekt. Dette kan medvirke til at undgå udbrud af de pågældende sygdomme i Danmark med deraf følgende væsentlige samfundsøkonomiske og dyrevelfærdsmæssige konsekvenser.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2018. Ikrafttrædelsestidspunktet er herved i overensstemmelse med de fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettet lovgivning.

Til § 5

Lovforslagets § 5 indeholder bestemmelse om lovens territoriale gyldighedsområde. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men loven kan dog ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 70. ---
Stk. 2-6. ---

§ 1

I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 21 af 11. januar 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 70 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 3 skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, hvis der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som til enhver tid er fastlagt i medfør af § 25«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6

§ 2

I lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 46 af 11. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 60 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 3 skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, hvis der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som til enhver tid er fastlagt i medfør af § 25 i lov om hold af dyr.«

§ 60. --
Stk. 2-6. ---

§ 3

I lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 52 af 11. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 6 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Ved udmåling af bødestraf for overtrædelse af bestemmelser nævnt i stk. 1 eller overtrædelse af regler fastsat efter stk. 3 skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, hvis der ved overtrædelsen er fremkaldt nærliggende fare for spredning, herunder indslæbning, af de alvorlige indberetningspligtige smitsomme sygdomme hos klovbærende dyr, som til enhver tid er fastlagt i medfør af § 25 i lov om hold af dyr.«

§ 6. ---
Stk. 2-3. ---

§ 4

Loven træder i kraft den 1. juli 2018.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.